

సాంఘిక విజ్ఞానం

SOCIAL SCIENCE
TELUGU MEDIUM

బదవ తరగతి STANDARD FIVE

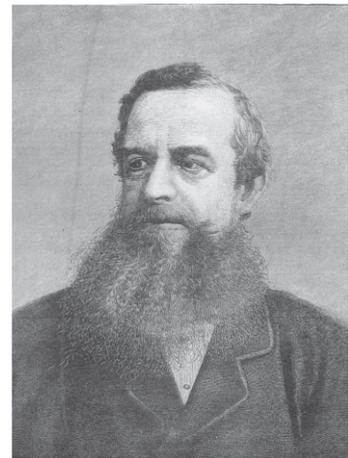
కాలావధి III TERM III

1. స్థానిక సంస్థలు

విద్యార్థులారా! భారత దేశం మిక్కిలి పెద్ద దేశాల్లో ఒకటి. మన దేశం అధిక జనాభా కలిగిఉంది. మన దేశంలో ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ప్రభుత్వం పని చేస్తూ ఉంది.

శాసన సభల ద్వారా రాష్ట్రాల్లో పరిపాలన జరుగుతుంది. పలు గ్రామాలు, నగరాలు కలిగినదే రాష్ట్రం. గ్రామ వ్యవస్థ, నగర వ్యవస్థల మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. ఒక ఊరికి వేరొక ఊరికి అవసరాల్లో వ్యత్యాసం ఉంటుంది.

రిప్రెసెంటేటివ్

భారత దేశంలో స్థానిక పరిపాలన ప్రారంభించినవారు రిప్రెసెంటేటివ్ ప్రభుత్వం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పరచే ఉమ్మడి చట్టాలు గ్రామాలకు కావలసిన ప్రత్యేక అవసరాల్ని తీర్చలేవు. కాబట్టి ఆయా ఊరి ప్రజలు వారివారి ఊళ్ళలో చట్టాలు, ప్రణాళికలు ఏర్పరచుకుని అభివృద్ధి పనుల్ని చేస్తున్నారు.

మహానగర పాలక సంస్థ

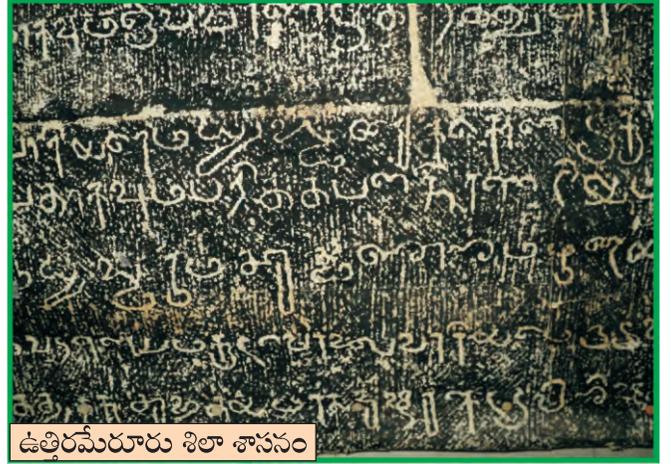
శాసన సభలు రాష్ట్రస్థాయిలో ఏర్పరచే ప్రణాళికలతో పాటు, స్థానిక అవసరాల్ని చర్చించి వేర్వేరుగా పథకాల్ని రూపొందించి పనులు చేయడానికి స్థానిక సంస్థలు దారి చూపుతున్నాయి. స్థానిక సంఘాలు అధికార వ్యాప్తికి సహాయపడుతున్నాయి.

గ్రామ సభలు ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు నిర్ణయించే ప్రత్యేకమైన రోజుల్లో జరపాలి.

గ్రామ పంచాయతి

ప్రాచీనకాలంలో తమిళనాడులో స్థానిక పరిపాలనా పద్ధతి చాలా పేరుపొందింది. చోళరాజులు కుండచీటి (కుడవోలై) పద్ధతి ద్వారా గ్రామ నిర్వహణ అధికారుల్ని ఎన్నుకుని, ప్రజాసంక్షేమ పథకాల్ని నిర్వహించారు. గ్రామపు ఉమ్మడి సంపదల్ని రక్షించడం, రహదారి మరమ్మతులు, వనరుల రక్షణ, నీటి నిలయాల రక్షణ, నీటి పారుదల వంటివాటిని నిర్వహించడానికి చోళులు వేర్వేరు శాఖల్ని ఏర్పాటుచేశారు. ఈ విషయాన్ని కాంచీపురం జిల్లాలోని ఉత్తిరమేరూరు శిలా శాసనం ద్వారా తెలుసుకోవచ్చును. ఒక గ్రామం లేదా రెండుకు పైగా ఉన్న చిన్న గ్రామాలు కలసి ఏర్పడేది ఒక పంచాయతి అనబడుతుంది.

గ్రామ పంచాయతి అధ్యక్షుని, వార్డు సభ్యుల్ని ప్రజలు ఎన్నికల ద్వారా ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకుంటారు. ప్రజలు గ్రామ పంచాయతి ఎన్నికలపుడు పంచాయతి అధ్యక్షునికి, వార్డు సభ్యునికి వేర్వేరుగా ఓట్లు వేస్తారు. అందులో అధికమైన ఓట్లు పొందేవారు అధ్యక్షుడంగా, వార్డు సభ్యుడిగా ఎన్నుకోబడతారు. ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు తమలో ఒకరిని గ్రామ పంచాయతీ ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకుంటారు.

ఒక పంచాయతిలో 6 నుండి 15 వరకు వార్డు సభ్యులు ఉంటారు. వీరి పదవీ కాలం 5 సంవత్సరాలు. సంఘ సభ్యులు చేరి తమ ప్రాంతానికి అవసరమైన వాటిని తీర్మానాల ద్వారా నెరవేర్చి అభివృద్ధి పనులు చేయిస్తారు.

గ్రామ ప్రాంతాల్లోని ప్రజల అభివృద్ధికి కావలసిన అవసరాల్ని తీర్చడానికి గ్రామ పంచాయతీలు పని చేస్తున్నాయి. నగరాల్లో జీవించే ప్రజల అవసరాల్ని నగర పాలక సంస్థలు నెరవేరుస్తాయి. అదే విధంగా మహానగరాల్లో అభివృద్ధి పనులకు మహానగర పాలక సంస్థలు (కార్పొరేషన్లు) ప్రణాళికలు వేస్తున్నాయి.

గ్రామ పంచాయతీలలో మూడు అంచెలు ఉన్నాయి. అవి:

1. గ్రామ పంచాయతి - గ్రామ స్థాయిలో ప్రజాప్రతినిధుల సమావేశం.
2. పంచాయతి సమితి - పంచాయతి సమితి స్థాయిలో ప్రజాప్రతినిధుల సమావేశం.
3. జిల్లా పంచాయతి - జిల్లా స్థాయిలో ప్రజాప్రతినిధుల సమావేశం. ఈ సంఘాల వల్ల స్థానిక సంస్థలకు చెందిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి పనులు చేయబడతాయి.

గ్రామసభ

ప్రతి పంచాయతిలోను 1994 వ సంవత్సరంనుండి దిగువ స్థాయి ప్రజాస్వామ్య సంస్థగా గ్రామసభ ఉంటుంది. పంచాయతి ఓటర్ల పట్టికలో ఉన్న వారందరు గ్రామ సభలో పాల్గొంటారు. పంచాయతి ప్రెసిడెంటు గ్రామసభకు అధ్యక్షులుగా ఉంటారు. పంచాయతి బాగా పని చేయడానికి, పంచాయతి కార్యచరణలో ప్రజలు ఎక్కువ సంఖ్యలో పాల్గొనడానికి గ్రామ సభలు దారి చూపుతున్నాయి.

గ్రామ పంచాయతి పనులు

- (1) గ్రామ రహదారులు, వీధులు, చిన్నవంతెనల నిర్మాణం, వాటి నిర్వహణ.
- (2) మంచి నీటి వసతి, ప్రజాహిత స్థలాల్లో, వీధుల్లో దీపాల వసతి కల్పించుట.
- (3) వాన నీటి సేకరణ మరియు మురికి నీటి కాలువల వసతి ఏర్పరచుట.
- (4) వీధుల్ని శుభ్రపరచుట, ఆరోగ్య రక్షణ, మరుగుదొడ్ల నిర్మాణం, శుభ్రపరచుట.
- (5) భవన స్థలాల అంగీకారం మరియు భవన నిర్మాణానికి అంగీకారం ఇచ్చుట.
- (6) మొక్కలు నాటుట, రక్షించుట, సంతల నిర్వహణ, పండుగలు, ప్రదర్శన శాలలు నడుపుట.
- (7) గ్రంథాలయాల్ని నిర్మించి పరామర్శించడం.
- (8) గ్రామ యువకులకోసం ఆట వైదానాలు, ఉద్యానవనాలు, వ్యాయామశాలలు నిర్మించి ప్రోత్సహపరచుట.
- (9) సామూహిక సభలు ఏర్పాటు చేసి పరామర్శించడం.

పైన చెప్పిన, ప్రజలకు ఉపయోగపడే పనుల్ని చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం చేస్తుంది.

ఇంకా ఇంటి పన్ను, వృత్తి పన్ను, సొంత భవనాల పన్ను, బస్సు నిలయం, వాహన నిలయం పన్నులు, ఉమ్మడి మరుగుదొడ్ల పన్ను, పంచాయతి సంత పన్ను, పంచాయతికి సొంతమైన అంగళ్ళు, కట్టడాలు మొదలైన వాటి నుండి వచ్చే ఆదాయంతో గ్రామ సంఘాలు అభివృద్ధి పనుల్ని చేస్తున్నాయి.

2009వ సంవత్సరంలో విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకారం బడి వయస్సు పిల్లలందరినీ బడిలో చేర్చించడం, దాన్ని పర్యవేక్షించడం ఆయా గ్రామ సంఘ అధ్యక్షుల కర్తవ్యం.

స్థానిక సంస్థల్లో స్త్రీలకు ప్రాముఖ్యత

స్థానిక సంస్థల్లో ఆడవాళ్ళకు ప్రత్యేక స్థానాల (సీట్ల) కేటాయింపు: మొత్తం సభ్యుల సంఖ్యలో మూడింట ఒక భాగం తగ్గకుండా ఉండాలి.

గ్రామ పంచాయతిలో ఎన్నుకోబడిన మహిళా సభ్యులు గ్రామ అభివృద్ధికి తమవంతు కృషిని చక్కగా నిర్వహించాలి. ఈ అనుభవం జిల్లా, రాష్ట్రస్థాయిలో పలు బాధ్యత ల్ని నిర్వహించడానికి వీరికి ఉపయోగపడతంది. పేద రికం, బాల్యవివాహాలు, శిశుమృత్యు, మద్యపానం వంటి సాంఘిక సమస్యల్ని ఎదిరించడానికి కూడా తోడ్పడుతుంది.

నగరపాలక సంస్థలు

మన దేశ గ్రామ పంచాయతి సంస్థలవలె నగరాల్లోనూ జనాభాకు తగినట్లు స్థానిక సంస్థలు ఏర్పరచబడి విభజింపబడ్డాయి.

అవి

1. పట్టణపాలన
2. నగరపాలన
3. మహానగరపాలన

పదిలక్షలు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ జనాభా ఉన్న పెద్దనగరాల్ని మహానగర పాలక ప్రాంతంగా ప్రకటిస్తారు.

తమిళనాడులో పది మహానగర పాలక సంస్థలు ఉన్నాయి.

1. చెన్నై
2. మదురై
3. కోయంబత్తూరు
4. సేలం
5. తిరునల్వేలి
6. తిరుచ్చిరాపల్లి
7. తిరుప్పూరు
8. వేలూరు
9. తూత్తుకుడి
10. ఈరోడు

నగరపాలక, మహానగరపాలక సంస్థల గురించి వివరంగా పై తరగతులలో మీరు తెలుసుకుంటారు.

ఆరోగ్యం

నగర ప్రాంతాల్లో ప్రజలకు అవసరమైన ఆరోగ్యకరమైన జీవితానికి తగిన వసతులు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు కల్పిస్తాయి. అక్కడ పని చేసే వైద్యులు, నర్సులు, ఆరోగ్య పర్యవేక్షకులు వంటివారు గ్రామాలకు వెళ్ళి ప్రజల్ని కలుసుకుని ప్రత్యేక వ్యక్తిగత శుభ్రత, పరిసరాల శుభ్రత వంటి వాటిపై జాగ్రత్త కలిగిస్తారు.

5 ఏళ్ళలోపు పిల్లలందరికీ పోలియోచుక్కలు సంవత్సరానికి రెండుసార్లు నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో వేస్తారు.

గ్రామప్రాంతాల్లో పండుగల రోజుల్లో కలరా వంటి అంటువ్యాధులు రాకుండా నివారించడానికి తగిన ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు.

బడిపిల్లల ఆరోగ్య పథకం కింద విద్యార్థులకు వ్యాధినిరోధక టీకాలు వేస్తారు. ఇంకా వైద్యుల బృందం సంవత్సరానికి రెండు సార్లు గ్రామప్రాంతాల్లోని పాఠశాలలకు వెళ్లి వైద్య శిబిరాలు నిర్వహిస్తారు. అప్పుడు విద్యార్థులకు వైద్య పరీక్షలు చేసి మందులిస్తారు.

ప్రత్యేక వైద్యం అవసరమైన విద్యార్థులకు జిల్లా వైద్యశాలలో చికిత్స అందించడానికి పంపుతారు.

మీ గ్రామంలో ఎవరికైనా కలరా, విరేచనాలు వంటి అంటు వ్యాధులు ఉన్నట్లు నీకు తెలిస్తే నువ్వు ఎవరిని సంప్రదిస్తావు?

1. _____
2. _____

ముందుజాగ్రత్తతో రక్షణ పథకం, కుటుంబ సంక్షేమ పథకం

వంటి పథకాలు కూడా గ్రామ ప్రాంతాల్లో అమలు చేసి గ్రామ ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని రక్షిస్తున్నారు.

గ్రామ విద్యాసంఘం

వసన దేశంలోని పిల్లలందరికీ ఉచిత విద్యను అందిస్తున్నారు. అన్ని పాఠశాలల్లోను గ్రామ విద్యాసంఘాలు ఏర్పరచబడి విద్యాభివృద్ధి చేస్తున్నారు. గ్రామ విద్యాసంఘం అధ్యక్షులుగా గ్రామ సంఘ అధ్యక్షుడు (ప్రెసిడెంటు) లేదా వార్డు సభ్యులు ఉంటారు. ఆయా పాఠశాల ప్రధానో పాధ్యాయులు కార్యదర్శులుగా ఉంటారు. విద్యా సంఘంలో 20 మంది సభ్యులుంటారు.

మీ గ్రామ విద్యాసంఘం అధ్యక్షులు _____

కార్యాచరణ

- ✿ బడి వయస్సు పిల్లలందరినీ బడిలో చేర్చడం.
- ✿ బడిలో చేరిన విద్యార్థులు మధ్యలో బడి వదలకుండునట్లు చూసుకోవడం.
- ✿ బడికి అవసరమైన భవనాలు ఏర్పాటుచేయడం.
- ✿ మంచినీటి వసతి, మరుగుదొడ్ల వసతి, విద్యుత్ వసతి, ప్రహారీ గోడ, బల్లలు, కుర్చీలు వంటి ఇతర సౌమగ్రి వంటివి సమకూర్చడం.
- ✿ బాల కార్మికవ్యవస్థను నిర్మూలించడం.
- ✿ బడిలో విద్యా విలువల్ని పెంచడానికి ప్రణాళికలు వేసి, ఆచరించడం.
- ✿ బడి ఉత్సవాల్ని జరిపించడం.

మీ పాఠశాలలో జరిగే గ్రామ విద్యా సంఘ దినోత్సవం, కామరాజర్ పుట్టినరోజు పండుగ వంటి వాటిని గూర్చి తెలుసుకోండి.

వ్యక్తిగత ఆస్తులు (ఫ్రైవేటు ఆస్తులు)

మన నిత్య జీవితంలో ఎన్నో వస్తువుల్ని ఉపయోగిస్తున్నాం. వాటిలో పుస్తకం, కలం, దుస్తులు, ద్వీచక్ర వాహనాలు, నాల్గు చక్రాల వాహనాలు వంటి ఇంకా కొన్ని వస్తువులు వారి వారి సొంత ఆదాయంతో కొని ఉపయోగిస్తున్నాం. ఇదికాక సొంత ఇళ్ళు, కర్మాగారాలు, పరిశ్రమలు వంటివి వ్యక్తిగత ఆస్తుల్లో చేరుతాయి.

ఉమ్మడి ఆస్తులు - వాటి రక్షణ

సమాజంలో మనందరికీ ఉపయోగపడే, వాటిపై అందరికీ హక్కు గల వాటిని ఉమ్మడి ఆస్తులు అంటారు.

రహదార్లు, గ్రంథాలయాలు, ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, ప్రభుత్వ వైద్యశాలలు, బస్సు, రైలు నిలయాలు, ప్రకృతి వనరులు, తపాల కార్యాలయాలు, బ్యాంకులు, ప్రభుత్వ దూరదర్శిని కేంద్రం, సమాచార సంబంధ కేంద్రాలు. ఇవన్నీ ప్రజలు చెల్లించే పన్నులతో ప్రభుత్వంచే ప్రజలకొరకు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. వీటిపై ప్రత్యేక వ్యక్తులకు ఎవరికీ హక్కులు ఉండవు.

ఇవన్నీ ఉమ్మడి ఆస్తులవుతాయి. వీటిని రక్షించడం మనందరి కర్తవ్యం.

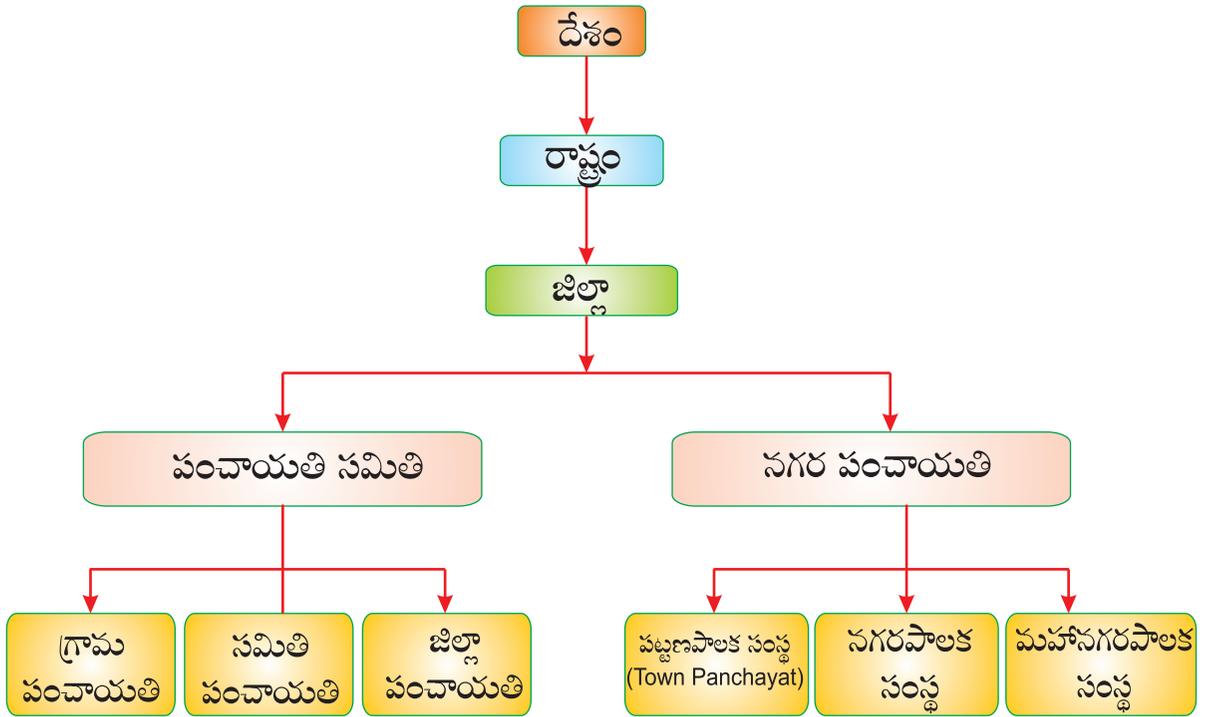
తపాలా కార్యాలయం

గ్రంథాలయం

ఉమ్మడి ఆస్తులకు నష్టం కలిగించేవారికి చాలా కఠినమైన శిక్ష విధించడానికి చట్టాలు ఉన్నాయి. అయినా చట్టాల ద్వారా మాత్రమే ఉమ్మడి ఆస్తుల్ని రక్షించడం సాధ్యంకాదు. ఉమ్మడి ఆస్తులకు కల్గించే నష్టం, మనకు మనమే కల్గించుకొనే నష్టమవుతుంది. కాబట్టి మనందరం ఉమ్మడి ఆస్తుల్ని మన ఆస్తులుగా భావించి రక్షించాలి.

గుర్తుకు తెచ్చుకుందాం

మూల్యాంకనం

1. ఖాళీలను పూరించండి.

1. గ్రామ పంచాయతీలో _____ అంచెల పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారు.
2. గ్రామ సంఘ సభ్యులు _____ చే ఎన్నుకోబడుతున్నారు.
3. గ్రామసభ ఉపాధ్యక్షుల్ని _____ ఎన్నుకుంటారు.
4. సైకిలు _____ ఆస్తి అవుతుంది.

II. సరియైన సమాధానాన్ని ఎన్నుకొని రాయండి.

1. స్థానిక సంస్థల్లో మహిళా సభ్యుల సంఖ్య _____
 అ) నాల్గింట ఒక భాగం ఆ) మూడింట ఒక భాగం ఇ) ఐదింట ఒక భాగం
2. తమిళనాడులోని మహానగరపాలక సంస్థల్లో ఒకటి _____
 అ) కన్యాకుమారి ఆ) అరియలూరు ఇ) మదురై
3. ఉమ్మడి ఆస్తి _____
 అ) కారు ఆ) ఇల్లు ఇ) ప్రభుత్వ పాఠశాల
4. కుండచీటి పద్ధతిని తెలిపే శిలాశాసనం _____
 అ) మామల్లపురం ఆ) తంజావూరు ఇ) ఉత్తరమేరూరు

III. జతపరచండి.

1. ఉమ్మడి ఆస్తి	-	5 సంవత్సరాలు
2. పంచాయతి	-	గ్రామ విద్యాసంఘం
3. పాఠశాల అభివృద్ధికి	-	మహానగరపాలక సంస్థ
4. గ్రామ సంఘ సభ్యుల పదవీ కాలం	-	వీధి దీపాల పరామర్శ
5. చెన్నై	-	రైలు నిలయం

IV. జవాబులివ్వండి.

1. చోళులకాలంలో స్థానిక పాలన (పంచాయతి) పద్ధతి ప్రసిద్ధి చెందినదని నీకెలా తెలుసు?
2. మూడంచెల పంచాయతి పాలన అంటే ఏమిటి?
3. గ్రామ సంఘపు (పంచాయతి) పనులేవి?
4. పంచాయతికి ఆదాయాన్ని ఇచ్చేవి ఏవి?
5. బడిపిల్లలకు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం అందించే వనతులు ఏవి?
6. గ్రామ విద్యాసంఘం పనులేవి?
7. స్థానిక సంస్థల్లో స్త్రీలకు ఎందుకు ముఖ్యత్వం ఇవ్వబడింది?
8. ఉమ్మడి ఆస్తులు అంటే ఏమిటి? నీకు తెలిసిన ఉమ్మడి ఆస్తులేవి?
9. ఉమ్మడి ఆస్తుల్ని మనం ఎలా కాపాడాలి?

2. జాగ్రత్త అవసరం

మా పాఠశాలలో రహదారి భద్రత వారోత్సవం చాలా గొప్పగా కొనియాడడానికి ప్రధానోపాధ్యాయులు ఏర్పాటు చేశారు. ఐదవ తరగతి విద్యార్థులకు రహదారి భద్రత గురించి జాగ్రత్త కలిగించడానికి, దగ్గరలోని రక్షకభటు నిలయం నుండి, రహదారి రక్షకభటుణ్ణి అతిథిగా ఆహ్వానించారు.

ఐదవ తరగతి ఉపాధ్యాయుడు రహదారి రక్షకభటుణ్ణి తరగతి గదికి పిలుచుకుని వచ్చారు. విద్యార్థులకు పరిచయం చేశారు. తరువాత, రహదారి భద్రత గురించి ఆయనతో విద్యార్థులు సంభాషించారు.

“రహదారిని జాగ్రత్తగా దాటడం ఎలా?” అని మొదట అడిగింది మీనా.

“రహదారిలో రాకపోకల రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందువల్ల విద్యార్థులైన మీరు రహదారి నిబంధనల్ని తెలుసుకోవడం అవసరం. పాదచారులు రహదారిని దాటే చోట రోడ్డుకు అడ్డంగా తెల్ల గీతలు గీయబడి ఉంటాయి. ఆ

చోటులో మాత్రమే రహదారిని దాటాలి. పెద్ద నగరాలలో రహదారి దాటడానికి వంతెనలు, సొరంగ మార్గాలు నిర్మించబడ్డాయి” అని చెప్పాడు రహదారి రక్షకభటుడు.

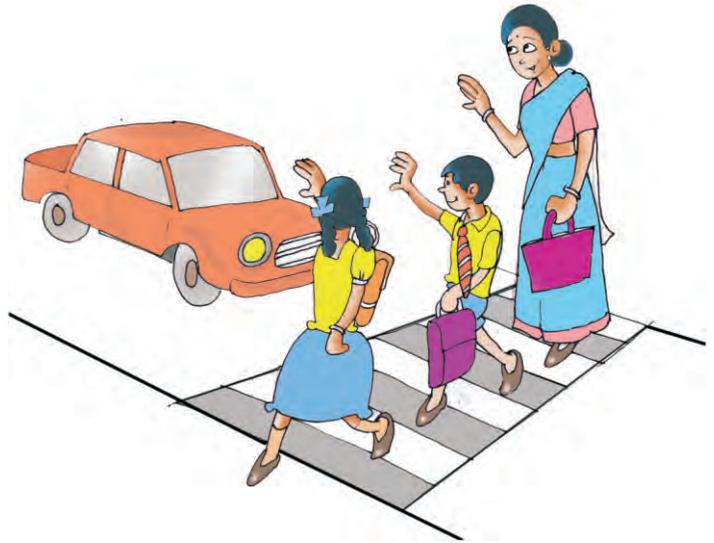
మీనాతో బాటు పలువురు విద్యార్థులు ఆసక్తితో తమ సందేహాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు.

“మా ఇంటి నుండి పాఠశాలకు వస్తున్నప్పుడు రహదారిని దాటడానికి పాదచారులకోసం అడ్డుగోతలు లేవు. నేను ఎలా రహదారి దాటడం?” అని అడిగాడు కణ్ణన్.

“పాదచారులు రహదారిని దాటడానికి అడ్డుగోతలు లేని చోట్లలో పరుగెత్తరాదు. రహదారిని దాటడానికి ముందు, రెండు పక్కల చూడాలి. మొదట కుడివైపు తరువాత ఎడమవైపు చూడాలి. రాకపోకలు లేని సమయంలో మాత్రమే రహదారిని జాగ్రత్తగా దాటాలి. ఇది ఒక అలవాటుగా ఏర్పరచుకోవాలి” అన్నాడు రక్షకభటుడు.

“ఎందుకు రెండు పక్కల చూడాలి?” అని అడిగింది సరస.

నువ్వు రహదారి దాటేటప్పుడు కుడివైపు నుండి వాహనాలు వస్తుంటాయి. అందువల్ల కుడివైపుకు చూసి, వాహనాలు ఏవీ రావడం లేదని నిర్ణయించుకోవాలి. రహదారిని సగం దాటిన తర్వాత ఎడమవైపు చూసి, వాహనాలు ఏవీ రావడం లేదని నిర్ణయించుకోవాలి” అన్నాడు రక్షకభటుడు.

“రహదారిని దాటడానికి నేను ఎంతకాలం వేచి ఉండాలి?” అని అడిగాడు అన్వర్.

“పాదచారులకోసం ఉండే హెచ్చరిక దీపస్తంభంలో పచ్చరంగు దీపం వెలిగేవరకు వేచి ఉండాలి. హెచ్చరిక దీపాలు లేని చోట్లలో రహదారిలో వాహనాల రాక ఆగేవరకు వేచి ఉండాలి. వాహనాలు నిలిచినప్పుడు రహదారిని మిక్కిలి జాగ్రత్తగా దాటాలి. ఎందుకంటే వాహనాలు మనకంటే ఎత్తుగా ఉంటాయి కనుక మనం వాహనచాలకుని దృష్టిలో పడకపోవచ్చును.

బస్సు నిలయంలో బస్సునుండి దిగిన వెంటనే అదే బస్సు ముందువైపు నుండి రహదారి దాటరాదు. రహదారిలో వాహనాలు రానప్పుడు మాత్రమే రహదారిని దాటాలి.

“ఇకపై అందరు జాగ్రత్తగా రహదారిని దాటి వెళ్ళగలరని ఆశిస్తాను” అని ముగించాడు రక్షకభటుడు.

“ధన్యవాదాలండీ” అన్నారు విద్యార్థులు.

మరికొన్ని రహదారి సూచనలు

✿ రహదారిని దాటేటప్పుడు పరుగెత్తరాదు. ఎందుకంటే జారి కింద పడే అవకాశం ఉంది.

✿ మలుపులలో రహదారిని దాటడానికి ఎప్పుడూ ప్రయత్నించరాదు. ఎందుకంటే మలుపులలో వచ్చే వాహనాలు మన కంటికి కనపడవు.

రహదారి రక్షక భటుడు వెళ్ళిన తర్వాత ఆయన చెప్పిన విషయాల్ని విద్యార్థులు చర్చించి తెలుసుకున్నారు. విద్యార్థులు జట్టుగా ఏర్పడి ఏం చేయాలో చర్చించారు.

- ★ పాదచారులకోసం అడ్డుగీతలు ఉన్న స్థలంలో రహదారిని దాటవచ్చా?
- ★ అడ్డుగీతలు లేని చోట్లలో ఏం చేయాలి?
- ★ వాహనాలు ఒకే రహదారిలో రెండు పక్కల వెళ్ళేటప్పుడు మనం ఏ విధంగా నడుచుకోవాలి?

మరుసటిరోజు తరగతిలో ఉపాధ్యాయుడు జరిగిన సంఘటన చెప్పారు.

“ఆ విద్యార్థి పేరు రమేష్. అతడు ఐదవ తరగతి చదువుతున్నాడు. రోజూ బస్సులో పాఠశాలకు వస్తాడు. అతని తల్లితండ్రులు ఇద్దరూ ఉద్యోగానికి వెళుతారు. అందువల్ల పక్కింటి కిరణ్ తో పాఠశాలకు వచ్చేవాడు. కిరణ్ తొమ్మిదవ తరగతి చదువుతున్నాడు. కిరణ్ అతని స్నేహితులు బస్సులో నిబంధనల్ని పాటించక ప్రయాణం చేస్తారు” అని ఆగారు ఉపాధ్యాయులు.

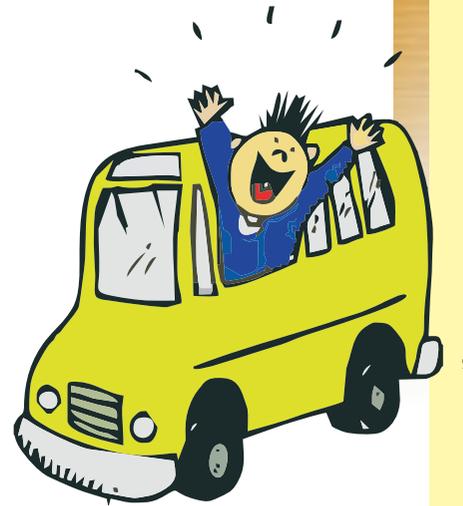
“ఎందుకలా చెపుతున్నానని తెలుసా?” మళ్ళీ అడిగారు.
 “కదిలే బస్సులో పరుగెత్తుకు వెళ్ళి ఎక్కుతారు”-
 చెప్పాడు కార్మిక్.

“మెట్లపై నిలబడి ప్రయాణం చేస్తారు” అన్నాడు
 రాఖేష్

“బస్సుకు వెలుపల తల, చేతుల్ని చాపు” చెప్పింది మీనా.

“మీ పరిశీలన చాలా బాగుంది. వారు అజాగ్రత్తగా రక్షణలేకుండా ప్రయాణం చేస్తారు. కిరణ్ అతని స్నేహితులు ఒక రోజు పాఠశాలకు వెళుతున్నప్పుడు నాలుగు

రోడ్ల కూడలిలో కదిలే బస్సునుండి దూకేశారు. వాళ్లు రమేష్‌ను మరచిపోయారు. రమేష్‌కు ఏం చేయాలో తోచలేదు. ఏడవడం ప్రారంభించాడు. అది చూసిన వాహన చాలకుడు అతణ్ణి కారణం అడిగాడు. అతనిపై జాలితో అతణ్ణి పాఠశాల దగ్గర బస్సు నిలిచేచోట దించాడు. ఆ రోజు సాయంత్రమే రమేష్ ఇక మీదట తానొక్కడే బస్సులో ప్రయాణం చేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. అందుకోసం అతడు రహదారి భద్రత గురించి తెలుసుకున్నాడు. ఈ కథ నుండి నువ్వు తెలుసుకున్నది ఏమి?

జ్ఞాపకం చేసుకో?

పాఠశాలకు వెళ్లేందుకు, నిర్ణీత సమయంలో ఇంటినుండి బయలుదేరాలి. ఆలస్యంగా వెళ్లి కదిలే బస్సులో ఎక్కడం చేయరాదు.

బస్సుకోసం వేచి ఉన్నప్పుడు...

- ❁ నడిచేదారి లేక రహదారి పక్కలో మాత్రమే వేచి ఉండాలి.
- ❁ బస్సు నిలయాల్లో ఆటలాడరాదు.
- ❁ బస్సు నిలిపే స్థలానికి ముందుభాగంలో రహదారిలో నిలిచి, వాహనాలకు ఆటంకం కల్పించరాదు.

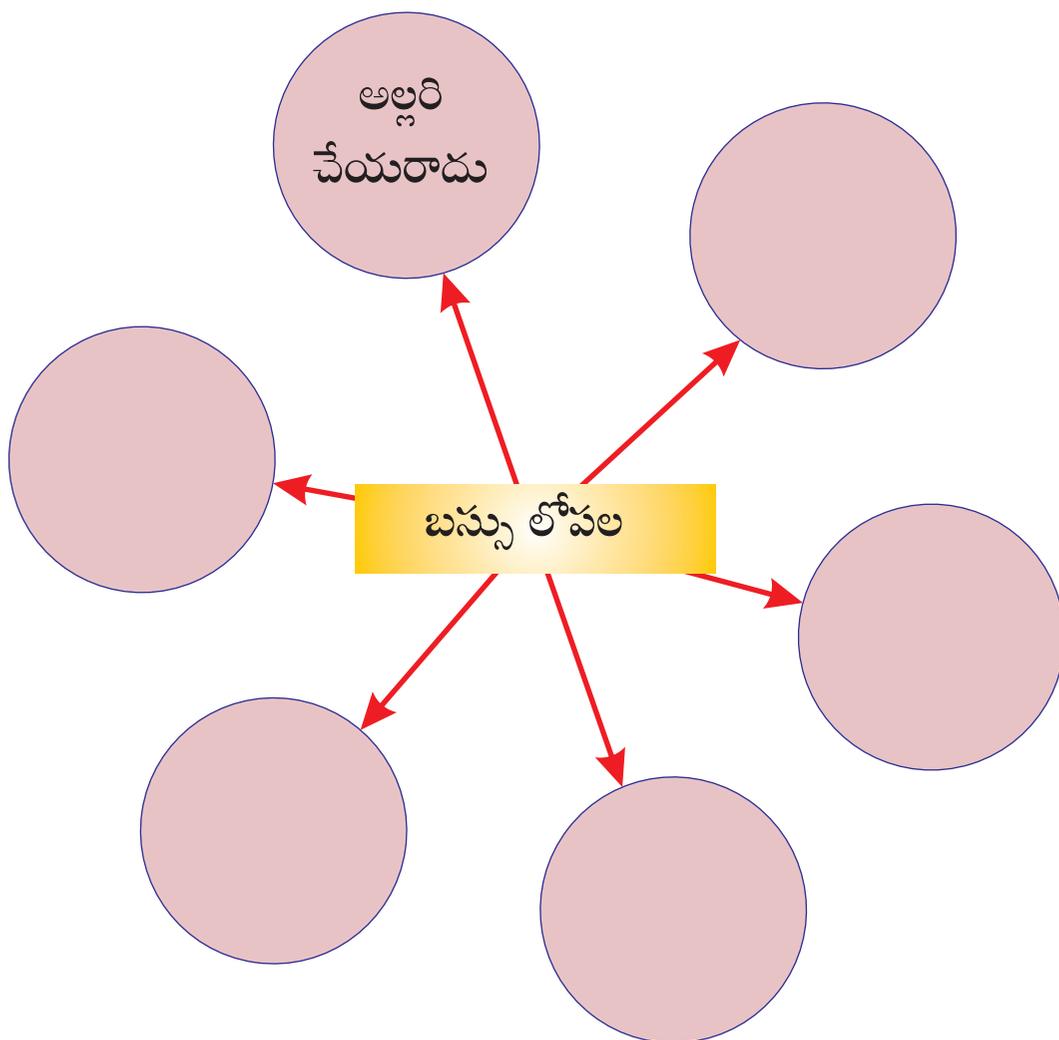

బస్సులో ఎక్కేటప్పుడు దిగేటప్పుడు...

- ❁ వెళ్లుతున్న బస్సులో ఎక్కడం, దిగడం చేయరాదు.
- ❁ బస్సులో ఎక్కేటప్పుడు దిగేటప్పుడు వరుసక్రమాన్ని పాటించాలి. ఇతరులను తోయడంకాని, ఢీకొట్టడంకాని చేయరాదు.

బస్సులో ప్రయాణం చేసేటప్పుడు...

- ✿ మెట్లపై నిలబడి ప్రయాణం చేయరాదు.
- ✿ శరీరపు ఏ భాగాన్నికూడా బయట పెట్టి ప్రయాణం చేయరాదు.
- ✿ బస్సులో శబ్దం చేయరాదు. అది వాహన చాలకుని గమనాన్ని బాధిస్తుంది.
- ✿ బస్సులో ప్రయాణం చేసేటప్పుడు జాగ్రత్తగా కమ్మీల్ని పట్టుకోవాలి.
- ✿ బస్సు నుండి దిగిన తర్వాత బస్సు కదిలేవరకు వేచి ఉండి రహదారిని దాటాలి.

సైకిలులో వెళ్లేటప్పుడు...

- ✿ మీ ఎత్తుకు తగిన వాహనాన్నే ఎంచుకోవాలి.
- ✿ సైకిల్ను నడపడానికి బాగా శిక్షణపొందిన తరువాతే రహదారిలో నడపాలి.
- ✿ సురక్షితమైన రహదారిమార్గం ఏదో పెద్దలను అడిగి తెలుసుకొని అందులోనే వెళ్లాలి.
- ✿ సైకిల్ చక్రంలో సరియైన మోతాదులో గాలి ఉందా అని సరిచూసుకోవాలి. చిన్న మరమత్తులు ఉంటే వాటిని సరిచేసిన తరువాతే వెళ్లాలి.

“అయితే ఇన్ని నిబంధనల్ని ఎలా జ్ఞాపకం ఉంచుకోవడం?” అని అన్నాడు రమేష్.

“రహదారి నిబంధనల్ని పాటించాలంటే, రహదారిలో ఉన్న సూచనల్ని చూసి దాని ప్రకారం నడుచుకోవాలి” అన్నారు ఉపాధ్యాయులు.

“కొన్ని సూచనల్ని చెప్పండి” అంది శ్వేత.

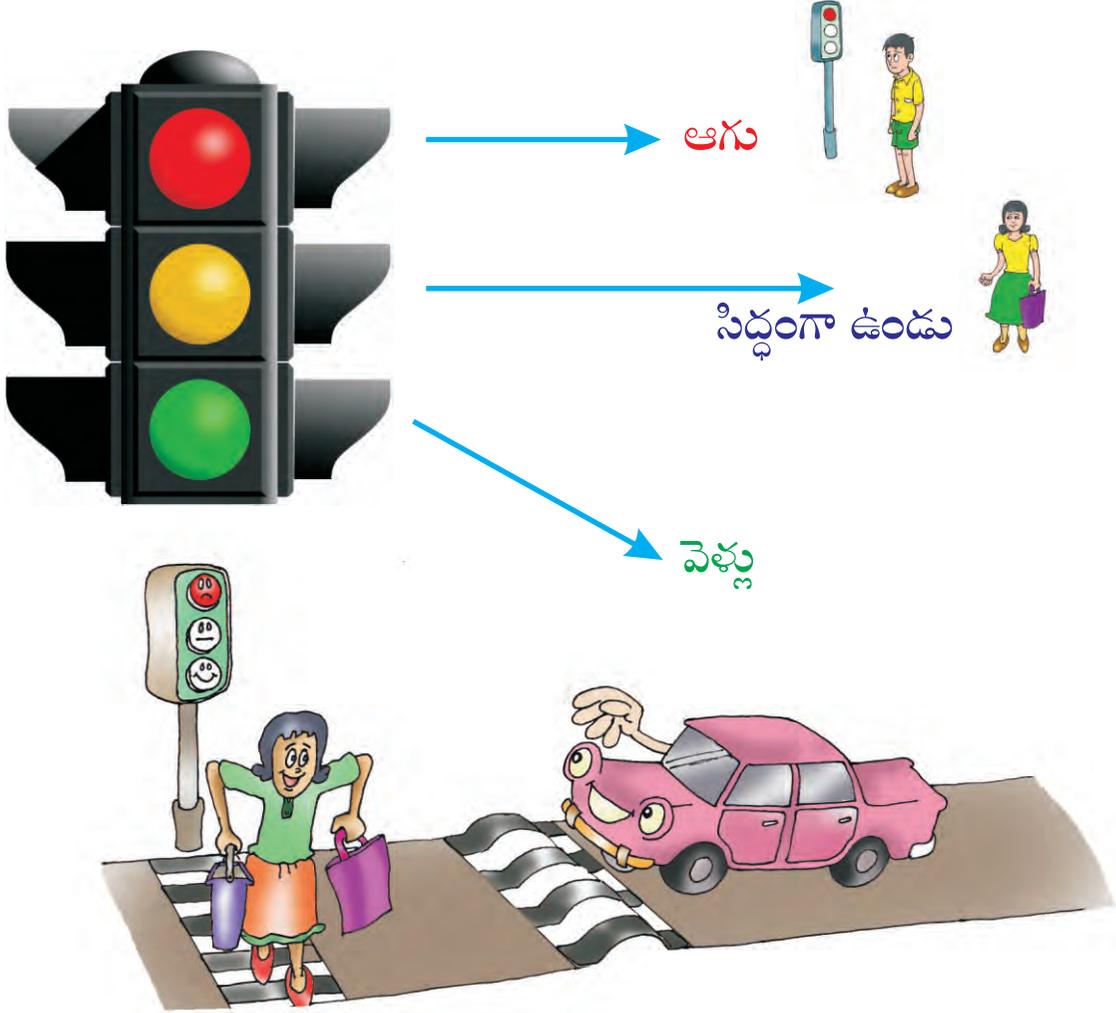
కొన్ని ముఖ్యమైన రహదారి సూచనలను చూద్దామా?

హెచ్చరిక దీపం

రహదారి గుర్తులు, రాకపోకల్ని క్రమపరచడానికి, వాహన చాలకులకు దారి చూపడానికి ఏర్పాటు చేయబడినాయి.

హెచ్చరిక దీపంలోని రంగుల్ని గూర్చి తెలుసుకుందామా?

రాకపోక హెచ్చరిక గుర్తులో మూడు రంగులుంటాయి.

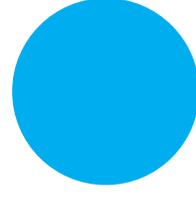
- ❁ ఆదేశ చిహ్నాలు : ఈ గుర్తులు తప్పక అనుసరించాల్సినవి
- ❁ హెచ్చరిక గుర్తులు : రహదారి స్థితిని ముందుగానే సూచిస్తాయి.
- ❁ సూచన గుర్తులు : రహదారిలోని వసతుల్ని గూర్చి తెలిపేవి.

ఎర్రని వృత్తం

చేయవద్దు

పచ్చని వృత్తం

చేయవచ్చు

ఆదేశ చిహ్నాలు

ఎర్రని త్రిభుజం

హెచ్చరిక

దీర్ఘ చతురస్రం

సూచన చిహ్నాలు

ముఖ్యమైన గుర్తుల్ని గూర్చి తెలుసుకో

మోటారు వాహనాలకు
అనుమతి లేదు

శబ్దం చేయరాదు

వాహనాలను
నిలుపరాదు

బస్సు నిలిచే స్థలం

సైకిలు వెళ్ళే దారి

ప్రవేశం లేదు

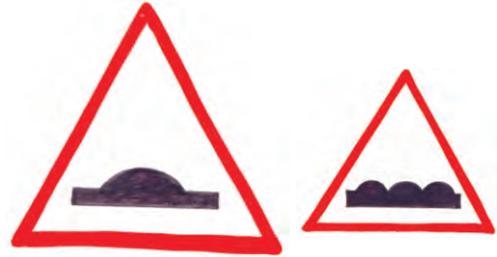
బాటసారి వెళ్ళే దారి

బడి

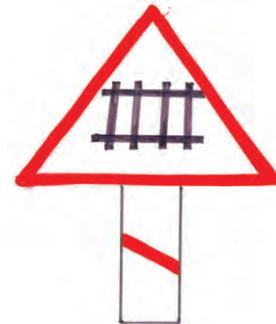
రహదారి మరమ్మతు

వేగ నిరోధకాలు

రక్షణలేని రైలుమార్గాన్ని దాటడం

రక్షణఉన్న రైలుమార్గాన్ని దాటడం

ఇక్కడ కొన్ని సూచనలను తెలిపే గుర్తులు ఉన్నాయి.
వాటిని తెలుసుకుందాం.

దూరవాణి

వైద్యశాల

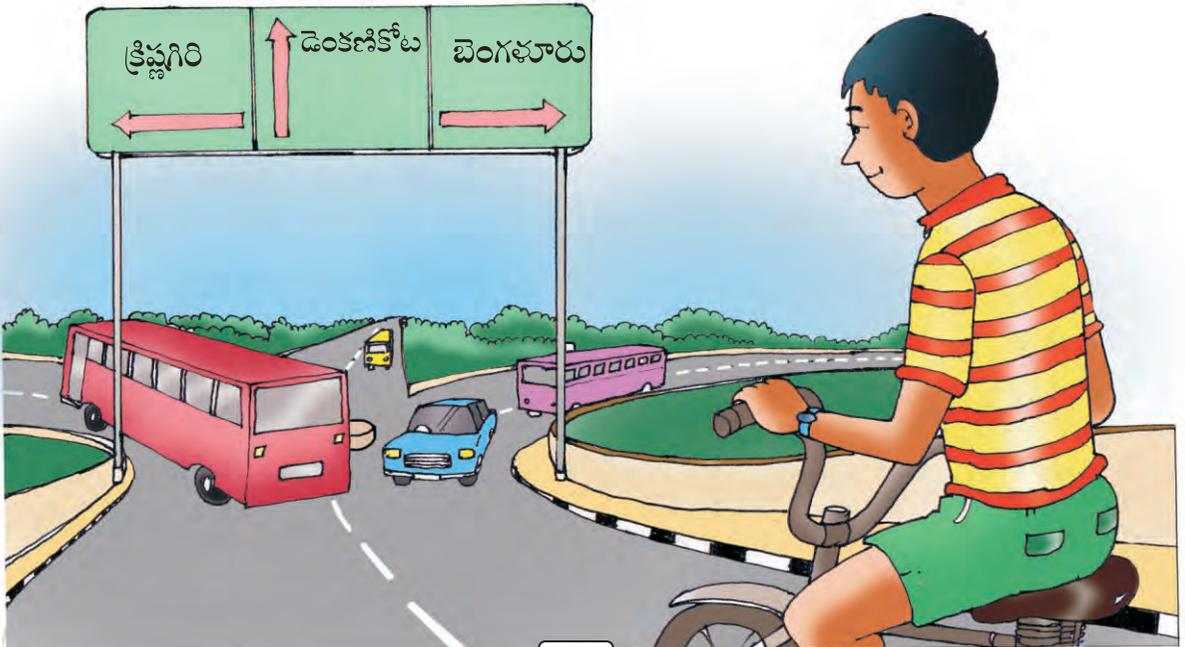

ప్రథమ చికిత్స

ఆటో స్టాండు

చేరవలసిన చోటు చూపించేది

చెన్నై, బిర్లా శానిటోరియంలో రవాణా ప్రదర్శన ఉద్యానవనం ఏర్పరచారు. ఈ ఉద్యానవనానికి వెళ్లి సూచన గుర్తుల్ని తెలుసుకోండి. మీ జిల్లాలో ఇటువంటి ఉద్యానవనం ఉందా?

తెలుసుకోండి

శిరస్త్రాణం, ప్రమాదం జరిగేటపుడు ఏర్పడే నష్టాల నుండి రక్షిస్తుంది.

రహదారిలో ప్రమాదం ఏర్పడితే...

మనం సంప్రదించవలసిన దూరవాణి సంఖ్య

108

రహదారి భద్రతను గూర్చి రహదారి భద్రత మరియు నియంత్రణ కేంద్రాన్ని సంప్రదించి వివరాలు తెలియజేయాలి. సంప్రదించవలసిన దూరవాణి సంఖ్యలు

**103 - 044-28521323, 044-23452362,
044-42042300 & 98400 17626 Help line**

❁ ప్రమాదంలో గాయపడిన వారికి ప్రథమ చికిత్స చేయాలి.

❁ ప్రమాదంలో గాయపడిన వారిని దగ్గరలోని వైద్యశాలకు తీసుకుని వెళ్ళాలి.

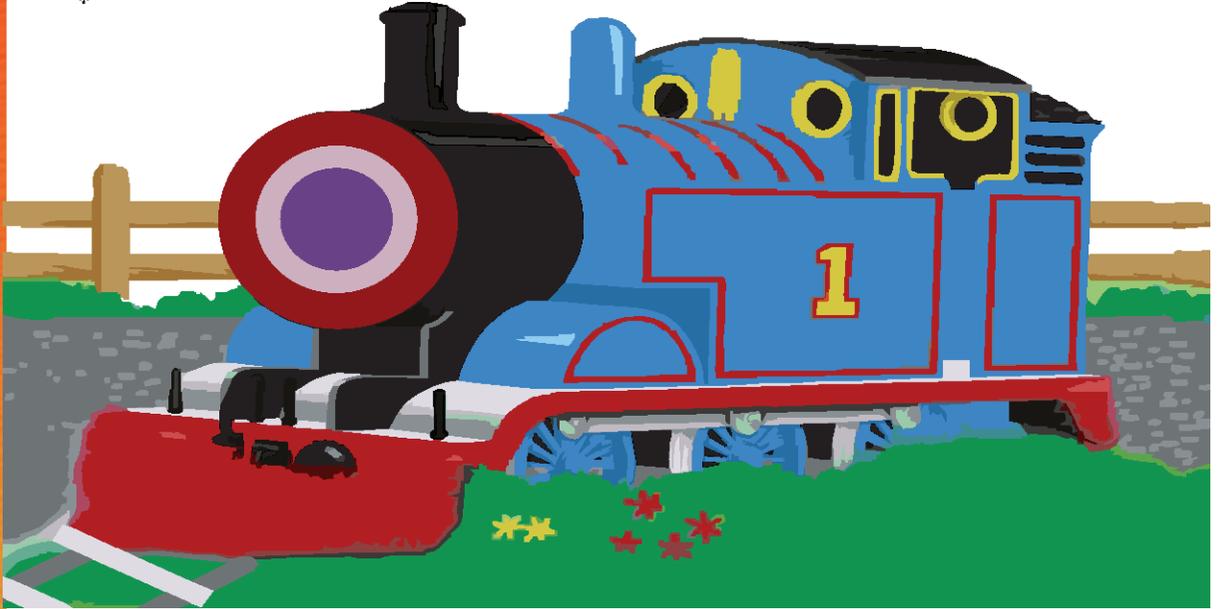
జిల్లా లేక ప్రాంతీయ నియంత్రణ కేంద్ర దూరవాణి సంఖ్యను ఉపాధ్యాయులనడిగి తెలుసుకుని ఖాళీలో రాయండి.

రహదారిలో మనం వెళ్ళేటపుడు...

ప్రజల అత్యవసర సహాయానికి ఉపయోగించే ఆంబులెన్స్, రక్షక భట వాహనం, అగ్నిమాపక వాహనం వంటివి రహదారిలో హెచ్చరిక ధ్వని మోగిస్తూ వెళ్ళేటపుడు వాటికి దారి వదలాలి.

రైలు మార్గాన్ని దాటేటపుడు గమనించవలసినవి.

రైలు మార్గానికి రెండు వైపులా ఉన్న ఎట్ట దీపాలు వెలిగేటపుడు లేక హెచ్చరిక ధ్వని మోగేటపుడు రహదారిని దాటరాదు. రెండు వైపులా చూసి రైలు రావడం లేదని నిర్ధారించుకొన్న తర్వాతే దాటాలి.

బడికి వెళ్ళే పిల్లల రక్షణకోసం తల్లిదండ్రులకు సూచనలు.

1. పాఠశాలలో రహదారి భద్రత గూర్చి నడిపే జాగ్రత్త శిబిరాల్లో తల్లిదండ్రులు తప్పక పాల్గొనాలి.
2. 18 సంవత్సరాలకంటే తక్కువ వయసున్న పిల్లలుగల తల్లిదండ్రులు సైకిలు తప్ప ఇతర రెండు చక్రాల వాహనాలేవి తోలడానికి వారిని అనుమతించరాదు.
3. తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలతో బయటికి వెళ్ళినపుడు, రహదారి నియమాల్ని తప్పక అనుసరించాలి. ఎందుకంటే పిల్లలు పెద్దలు ఎలా రహదారి నియమాల్ని పాటిస్తారనేది గమనిస్తుంటారు.

బడి పిల్లల రక్షణ కోసం ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు.

1. ఉపాధ్యాయులు బడి పిల్లలకు రహదారిలో ఎలా నడచుకోవాలో చెప్పాలి.
2. రహదారి భద్రత మరియు రహదారి నియమాల్ని ఎప్పటికప్పుడు విద్యార్థులకు చెప్పాలి.
3. పాఠశాల నిర్వాహకులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు బడికి వచ్చేటప్పుడు అప్రమత్తంగా రావాలి. దాని గురించి జాగ్రత్తని విద్యార్థుల్లో కలిగించాలి.

వీరిలో ఎవరు చేసేది సరియైన పని '✓' గుర్తించండి.

1. అ) అరుణ్ రహదారిని దాటేటప్పుడు పరుగెత్తుతాడు.
ఆ) అనిత రహదారిని దాటడానికి పచ్చరంగు దీపం వెలిగేవరకు ఎదురు చూస్తుంది.
2. అ) దీపిక పరిగెత్తే బస్సులో ఎక్కుతుంది.
ఆ) గోపిక బస్సు నిలయంలో నిలబడి ఉన్న బస్సులో ఎక్కుతుంది.
3. అ) ప్రభు నిలబడిన బస్సు ముందు భాగంలో రహదారిని దాటడానికి ప్రయత్నిస్తాడు.
ఆ) రాము రహదారికి రెండు వైపులా చూసి రహదారిని దాటుతాడు.
4. అ) పాదచారుల దారిలో కిరణ్ రహదారిని దాటుతాడు.
ఆ) కీర్తన వాహనాలు వెళ్లేటప్పుడే రహదారిని దాటడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.
5. అ) రాము రహదారి పక్కగా సైకిలు తొక్కుకుంటూ వెళతాడు.
ఆ) రాజు రహదారి మధ్యలో అడ్డంగా సైకిలు తొక్కుకుంటూ వెళతాడు.